Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/47287,40-rocznica-powstania-Komitetu-Wolnych-Zwiazkow-Zawodowych-w-Katowicach-21-luteg.html
19.04.2024, 23:59

40. rocznica powstania Komitetu Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach, 21 lutego 2018

– Bez WZZ nie byłoby Solidarności. Solidarność to najistotniejsze, najważniejsze wolnościowe przesłanie Polski, jakie daliśmy w drugiej połowie XX wieku – powiedział prezes IPN Jarosław Szarek podczas konferencji poświęconej założycielowi WZZ Kazimierzowi Świtoniowi i jego współpracownikom.

WYPOŻYCZALNIA
SAMOCHODÓW

WYPOŻYCZALNIA
SAMOCHODÓW

KAZIMIERZA SWITONIA
WOLNE ZWIĄZKI ZAWODOWE

KAZIMIERZA SWITONIA
WOLNE ZWIĄZKI ZAWODOWE

KAZIMIERZA SWITONIA
WOLNE ZWIĄZKI ZAWODOWE

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

KAZIMIERZA SWITONIA
WOLNE ZWIĄZKI ZAWODOWE

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Powstały w lutym 1978 r. Komitet Pracowniczy/Założycielski Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach był próbą zaktywizowania środowisk robotniczych i nadania ich działaniom form organizacyjnych, pierwszą w PRL niezależną od władz organizacją związkową. Jej głównym animatorem był związany z Ruchem Obrony Praw Człowieka i Obywatela Kazimierz Świtoń. Obok niego pod deklaracją założycielską organizacji znalazły się nazwiska Władysława Suleckiego (współpracownika KOR i redakcji "Robotnika"), Romana Kściuczka (uczestnika ROPCiO), Ignacego Pinesa (sympatyka KOR) i Tadeusza Kickiego (uczestnika ROPCiO). Dwaj ostatni pod wpływem presji SB wycofali się jednak z działalności w ramach WZZ. Inwigilacja, szykany i represje spowodowały, że komitetowi nie udało się rozwinąć szerszych działań, przede wszystkim przenieść działalności wolnozwiązkowej na teren zakładów pracy regionu. Mimo to utworzenie katowickich WZZ miało wpływ na powstanie dwóch kolejnych niezależnych inicjatyw skierowanych do środowisk pracowniczych. W końcu kwietnia powołany został w Trójmieście Komitet Założycielski Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża, w październiku roku następnego podobna organizacja powstała na Pomorzu Zachodnim. Działalność komitetów WZZ, zwłaszcza dobrze rozwiniętej i zorganizowanej struktury gdańskiej, miało ogromne znaczenie dla przebiegu procesu tworzenia w 1980 r. niezależnego związku zawodowego i wielkiego ruchu społecznego jakim była "Solidarność".

Odział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach zorganizował wydarzenia upamiętniające 40. rocznicę powstania Komitetu Pracowniczego/Założycielskiego Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach. Uroczyste obchody odbyły się 21 lutego 2018 r., dokładnie w

40. rocznicę powstania Wolnych Związków Zawodowych.

Prezes IPN dr Jarosław Szarek, z Janem Świtoniem oraz z przedstawicielami Oddziałów IPN w Katowicach, w Krakowie oraz w Gdańsku, złożyli kwiaty przy tablicy upamiętniającej Władysława Suleckiego, współtwórcę Komitetu Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach. Podczas składania kwiatów byli obecni także przedstawiciele Prezydenta Miasta Gliwice - Zygmunta Frankiewicza oraz dyrektor Muzeum w Gliwicach - Grzegorz Krawczyk. Muzeum w Gliwicach w 2014 r. zaprojektowało i ufundowało tablicę pamiątkową poświęconą Władysławowi Suleckiemu.

W Katowicach Prezes IPN dr Jarosław Szarek, z synami Kazimierza Świtonia Janem i Ryszardem oraz z Mariuszem Skibą, wiceprezydentem Miasta Katowice, Mirosławem Truchanem, zastępcą przewodniczącego Zarządu Regionu Śląsk-Dąbrowskiego „Solidarność“, przedstawicielami Oddziałów IPN w Katowicach, Krakowie oraz w Gdańsku, złożył kwiaty przy tablicy upamiętniającej powstanie Komitetu WZZ w Katowicach (ul. Mikołowska 30).

W Centrum Edukacyjnym IPN Przystanek Historia w Katowicach im. H. Sławika, w godz. 11.00–14.00, odbyła się przygotowana przez Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Katowicach konferencja, poświęcona założycielowi organizacji, Kazimierzowi Świtoniowi i jego współpracownikom:

40 rocznica powstania Komitetu Pracowniczego/Założycielskiego Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach

Konferencję objął patronatem prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek.

Na początku uroczystości na Przystanku Historia IPN, podczas konferencji prasowej prezesa IPN dr. Jarosława Szarka, dyrektora Oddziału IPN w Gdańsku dr. hab. Mirosława Golona i dr. Andrzeja Sznajdera, dyrektora katowickiego oddziału IPN, zaprezentowane zostały plany Instytutu związane z upamiętnieniem Wolnych Związków Zawodowych.

Po konferencji dr Jarosław Szarek, prezes IPN wraz z delegacją z Instytutu i Ryszardem Świtoniem złożyli kwiaty na grobie Kazimierza Świtonia, założyciela WZZ w Katowicach.

Na stronie Instytutu prezentujemy zbiór dokumentów oraz fotografii z zasobu Oddziałowego Archiwum IPN w Katowicach dotyczących działalności pierwszego w PRL Komitetu Pracowniczego/Założycielskiego Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach.

W 40. rocznicę powstania pierwszego w PRL Komitetu Pracowniczego Wolnych Związków Zawodowych przypominamy tekst dr. Jarosława Nei poświęcony Kazimierzowi Świtoniowi.

11 stycznia 2018 r. Organizacja Oddziałowa NSZZ „Solidarność“ Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Oddział w Katowicach przyjęła uchwałę dot. uczczenia 40. rocznicy powstania pierwszego w PRL Komitetu Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach. NSZZ „Solidarność“ IPN w Katowicach skierowała w lutym br. pismo do Krystyny Siejnej, przewodniczącej Rady Miasta Katowic, dotyczące uhonorowania Kazimierza Świtonia poprzez nadanie jego imienia ulicy w reprezentacyjnym miejscu miasta Katowice. Z podobną inicjatywą do władz miasta wystąpili przedstawiciele śląsko-dąbrowskiej „Solidarności“ oraz organizacji zrzeszających środowiska represjonowanych.

Kazimierz Świtoń podczas uroczystości odsłonięcia tablicy upamiętniającej założenie Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach 11 września 2009 r.

Zapraszamy do zapoznania się z planem
Ogólnopolskich uroczystości 40-lecia Wolnych Związków Zawodowych. Luty 2018 – październik 2019

PLIKI DO POBRANIA

Materiał prasowy 40. rocznica powstania Komitetu Wolnych Związków Zawodowych. (docx, 22.09 KB) 20.02.2018 15:16